

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет дошкільної та спеціальної освіти

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальності 012 Дошкільна освіта
освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта»
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

Умань – 2023

Розробники програми:

1. **Іщенко Людмила Валентинівна** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки розвитку дитини, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

2. **Дука Тетяна Миколаївна** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки розвитку дитини, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

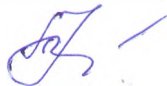
3. **Підлипняк Ірина Юріївна** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки розвитку дитини, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

4. **Скрипник Неля Іванівна** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

5. **Міняйло Олена Володимирівна** – представник роботодавців, методист дошкільного навчального закладу ясла-садок комбінованого типу № 12 м. Умань Черкаської обл.

Наскрізна програма практики розглянута і схвалена на засіданні кафедри психології та педагогіки розвитку дитини (протокол № 15 від «02» червня 2023 р.).

Завідувач кафедри

Людмила ІЩЕНКО

Наскрізна програма практики розглянута і схвалена на засіданні кафедри дошкільної освіти (протокол № 16 від «06» червня 2023 р.).

В. о. завідувача кафедри

Ольга МЕЛЬНИКОВА

Затверджена на засіданні науково-методичної комісії факультету (протокол № 6 від «7» червня 2023 р.).

Голова комісії

Ольга БУТЕНКО

Затверджена на засіданні навчально-методичної ради УДПУ імені Павла Тичини (Протокол № 6 від «2» червня 2023 р.)

Голова навчально-методичної ради

Валентина РОЗГОН

I. Пояснювальна записка

1.1. Місце практик в професійній підготовці здобувача вищої освіти

Сучасні вимоги ринку праці України потребують якісно нового підходу до підготовки висококваліфікованих фахівців. Необхідно більш якісне поєднання теоретичних знань, здобутих в аудиторіях ЗВО, із практичними вміннями, яких студенти набувають на практиці.

Практика є важливим компонентом освітньо-професійної програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта.

Практична підготовка студентів закладів вищої освіти здійснюється згідно із статтею 43 Закону України «Про вищу освіту» є однією з форм організації освітнього процесу та обов'язковим компонентом освітньо-професійних програм для всіх освітньо-кваліфікаційних рівнів. Від якості виконання завдань у період практики залежить професійне становлення майбутнього фахівця.

Наскрізна програма практики розроблена на основі освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти (2023); Положення про організацію практик в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини денної та заочної форми навчання (2021); Положення про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (2022); Державного стандарту вищої освіти здобувачів другого (магістерського) рівня спеціальності 012 Дошкільна освіта (2020); Національної рамки кваліфікацій (постанова КМУ № 1341 від 23.11.2011 р. у редакції від 25.06.2020 р. № 519); професійного стандарту на групу професій «Вихователь закладу дошкільної освіти» (наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 19.10.2021 р. № 755); інших нормативних актів.

Наскрізна програма практики здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта» (другого (магістерського) рівня вищої освіти) є основним нормативним та навчально-методичним документом, який визначає усі аспекти проведення практик. Вона забезпечує єдиний комплексний підхід до організації практик, їх системність, неперервність і послідовність навчання здобувачів вищої освіти.

Практика допомагає реально формувати в умовах освітнього процесу методичну рефлексію, коли для педагога предметом його роздумів стають засоби і методи власної педагогічної діяльності. В процесі педагогічної практики у кожного студента розвиваються дослідницькі здібності, здібності до нестандартної інтерпретації освітнього процесу, художні здібності та ін. Цьому допомагає знайомство з творчо працюючими вихователя і педагогічними колективами, атмосфера постійного пошуку. Аналіз власної діяльності допомагає

практиканту усвідомити труднощі, що виникають у нього в роботі, і знайти грамотні шляхи їх подолання.

У системі професійної підготовки педагога дошкільної освіти важлива роль належить педагогічній практиці, яка є необхідним етапом підготовки студентів до інноваційної діяльності. Під час проходження педагогічної практики студенти освоюють практичну педагогічну діяльність з елементами науково-дослідної діяльності. Це дає можливість оволодіти методами дослідження, виробити здатність спостерігати, узагальнювати, робити висновки, вивчати певну проблему. Крім того, науково-дослідна робота надає допомогу при написанні курсових і випускних кваліфікаційних робіт з педагогіки, психології та методик дошкільної освіти.

Практика у базових закладах дошкільної освіти є обов'язковим компонентом процесу фахової підготовки майбутніх педагогів, важливим етапом їхнього професійного зростання. Практична підготовка забезпечує встановлення безпосереднього зв'язку між теорією та практикою, оскільки в умовах реальної професійної діяльності відбувається інтеграція теоретичних знань і практичних умінь студентів, що зумовлює оволодіння ними складниками професійної компетентності.

Ефективність педагогічної практики залежить від дотримання таких умов: теоретична обґрунтованість системи підготовки студентів до практики, її навчальний і виховний характер, комплексний підхід до визначення завдань, змісту, форм і методів організації та проведення практики, забезпечення наступності та системності на різних етапах її проведення.

1.2. Мета практичної підготовки

Метою практичної підготовки студентів є оволодіння ними практичними навичками, вміннями та способами організації майбутньої професійної діяльності.

Основною *метою* педагогічної практики ОС «Магістр» є підготовка магістрів до виконання функцій управлінця закладів дошкільної освіти.

1.3. Завдання практичної підготовки

У процесі педагогічної практики здобувачів освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта вирішуються такі *завдання*:

- формування у здобувачів освіти умінь аналізувати освітню та методичну роботу закладу дошкільної освіти відповідно до вимог інструктивних, нормативних та програмно-методичних документів і формулювати чіткі ділові пропозиції щодо поліпшення освітнього процесу в закладах дошкільної освіти;

- вдосконалення вміння виявляти і узагальнювати передовий педагогічний досвід та впроваджувати та процес навчання та виховання інноваційні технології та кращі педагогічні здобутки;

- вироблення вміння планувати методичну роботу у закладі дошкільної освіти та надавати необхідну консультативно-методичну допомогу вихователям, проводити методичні заходи, спрямовані на популяризацію дошкільної освіти серед громадськості;

- формування вмінь налагоджувати ефективну взаємодію зі спеціалістами управління освіти, керівниками закладів дошкільної освіти, їх працівниками, представниками громадськості у вирішенні питань щодо вдосконалення системи дошкільної освіти в регіоні;

- поглиблення інтересу у магістрів до педагогічної професії, вироблення впевненості у своїх діях, виховання прагнення професійного самовдосконалення, бажання активно і творчо впроваджувати в практику роботи сучасних закладів дошкільної освіти кращі здобутки в галузі дошкільної освіти, педагогічного менеджменту;

- поглиблення й уточнення знань студентів із освітніх компонентів ОПП «Дошкільна освіта». Формування навичок застосування теоретичного матеріалу в практичній роботі в ході виконання функцій методиста й управлінця закладу дошкільної освіти;

- практичне вивчення питань організації діяльності закладу дошкільної освіти: кадрового, матеріально-технічного, фінансового, забезпечення; навчально-виховної й методичної роботи; харчування, медичного обслуговування дітей; створення безпечних умов для навчання, виховання та праці; роботи закладу з батьками; змісту діяльності методиста та керівника закладу дошкільної освіти;

- формування й закріплення вмінь спостерігати та аналізувати освітній процес закладу дошкільної освіти; проводити діагностику знань, умінь і навичок дітей в різних вікових групах; на основі одержаних даних оцінювати ефективність педагогічної діяльності вихователів, робити висновки та формулювати рекомендації щодо вдосконалення навчально-виховної роботи; надавати необхідну консультативно-методичну допомогу; організовувати і самостійно проводити різні форми методичної роботи в дошкільному закладі: індивідуальні та групові консультації, семінари, семінари-практикуми, виставки, відкритий перегляд навчально-виховного процесу тощо (відповідно до річного плану дошкільного навчального закладу), в тому числі, доповідати на педагогічних радах; вдосконалювати роботу методичного кабінету дошкільного закладу; проводити заходи щодо педагогізації батьків;

- виховання оптимістичної професійної позиції, прагнення професійного самовдосконалення, бажання активно і творчо впроваджувати в практику роботи сучасних дошкільних навчальних закладів кращі здобутки в галузі дошкільної освіти;

- набуття умінь використання технологій організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

- набуття умінь врахування рівнів розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

1.4. Компетентності здобувача вищої освіти

У процесі проходження різних видів практик у магістрів формуються такі **загальні та фахові компетентності відповідно до освітньо-професійної програми:**

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства і громадянина держави, усвідомлювати свої обов'язки і відповідальність перед суспільством / громадою за результати професійної діяльності, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність); виявлення ініціативи та підприємливості.

КЗ-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність працювати в команді.

КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

КЗ-7. Здатність володіти практичними способами пошуку інформації з використанням сучасних комп'ютерних засобів, хмарних технологій, баз даних та ін.

КЗ-8. Здатність до професійного спілкування іноземною та українською мовами.

КЗ-9. Здатність усвідомлювати важливість дотримання етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

КЗ-10. Здатність до розуміння вагомості ролі мови як чинника національної ідентифікації, як інструмента оволодіння знаннями та освоєння досвіду, засобу спілкування і впливу.

КС-1. Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

КС-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.

КС-4. Готовність до організації фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти.

КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

КС-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.

КС-9. Здатність до рефлексії, самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

КС-10. Здатність здійснювати моніторингову діяльність з метою підвищення якості надання освітніх послуг у системі дошкільної освіти.

КС-11. Здатність до розробки та впровадження у професійній діяльності інновацій, спрямованих на підвищення якості дошкільної освіти.

КС-12. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

КС-13. Здатність створювати умови для ефективного функціонування команди психолого-педагогічного супроводу.

КС-14. Здатність проектувати зміст освітнього процесу, використовуючи ефективні технології роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

КС-15. Здатність створювати комфортне освітнє середовище, вільне від насильства, булінгу та мобінгу.

КС-16. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби та навчатися впродовж життя.

КС-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

II. Види та терміни проходження практик студентів ОС «магістр»

№ п/п	Вид практики	Курс група	Терміни, тривалість	Семестр	Години кредити
1	Виробнича педагогічна практика (Педагогічна пропедевтична практика в ЗДО)	I	2 тижні	I	90 / 3
2	Виробнича педагогічна практика (Педагогічна практика в ЗДО)	I	4 тижні	II	180 / 6
3	Виробнича педагогічна практика (Педагогічна організаційно-методична практика в ЗДО)	II	6 тижнів	III	270 / 9

III. Бази проведення практик: заклади дошкільної освіти.

IV. Організація практики

Відповідно до положення про організацію практик в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (денної та заочної форми навчання) відповідальність за організацію, проведення і контроль практики покладається на декана факультету, гаранта освітньої програми, завідувачів відповідних кафедр, відповідального за стажування студентів та керівника практик по університету, керівника практик по факультету, групового керівника, методистів.

Заходи, пов'язані з організацією практики, визначаються наказом ректора. Проект службової записки до наказу ректора про проведення практики формує керівник практик по факультету не пізніше ніж за два тижні до початку практики. У наказі визначаються база практик, терміни проведення практики, склад груп здобувачів вищої освіти, керівники груп і методисти. Згідно з наказом ректора перед початком практики керівники груп зобов'язуються провести інструктаж з техніки безпеки із здобувачами вищої освіти.

Керівниками практик призначаються фахівці з числа досвідчених викладачів кафедр факультету, які брали безпосередню участь у виробничому процесі, де проводиться практика.

Навчально-методичне керівництво і реалізація наскрізної програми практики для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта. Початкова освіта, забезпечують кафедра психології та педагогіки розвитку дитини та кафедра дошкільної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини спільно із закладами освіти, з якими укладені договори.

На настановчій конференції за участю представників адміністрації факультету, гаранта освітньо-професійної програми, керівників практики, у ході якої здобувачі вищої освіти ознайомлюються з програмою, метою та завданнями практики. Керівники практики інформують про зміст діяльності під час проходження практики, форму звітності, критерії оцінювання, проводять інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності тощо.

Послідовність реалізації завдань практики студент визначає в індивідуальному плані проходження практики. Він складається у перші дні практики, схвалюється викладачем-методистом та керівником від бази практики (вихователем, методистом, керівником закладу дошкільної освіти). Кожен студент працює відповідно до свого індивідуального плану.

V. Підведення підсумків практики

Підсумки всіх видів практики підводяться груповими керівниками та методистами практики, обговорюються на засіданнях кафедр, які забезпечують організацію практики, або на звітній конференції.

Після завершення практики студент опрацьовує зібраний матеріал і складає звіт, у якому подає аналіз всіх напрямів своєї роботи під час практики, характеризує повноту виконання завдань, труднощі, з якими стикався, вказує на досягнення та нереалізовані ідеї, визначає причини недоліків та упущень, намічає основні шляхи самовдосконалення.

Оцінювання результатів проходження практики проводиться з урахуванням результатів спостереження за діяльністю студента на основі:

- визначення якості виконання кожного завдання;
- аналізу професійних рис практиканта (дисциплінованість, уміння організувати власний робочий час, ініціативність, творче ставлення до справи та інші), його готовності надати допомогу працівникам дошкільного навчального закладу, управлінню освіти;
- оцінних суджень, висловлених методистами, адміністрацією, працівниками бази практики;
- аналізу змісту та якості звітної документації студента;
- самооцінки студентом ступеня своєї підготовленості до самостійної практичної діяльності та якості виконаної роботи.

За кожен вид педагогічної практики студентам виставляється диференційована оцінка.

Педагогічна практика завершується підсумковою конференцією. У ході конференції студенти звітують про свою роботу під час практики, дають узагальнений аналіз її результатів, обмінюються досвідом у формі презентації перебігу практики, обговорюють причини труднощів та висловлюють пропозиції щодо покращення практичної підготовки студентів до майбутньої професійної діяльності.

Критерії оцінки діяльності здобувачів вищої освіти під час практик:

90 – 100 балів – А («відмінно») ставиться в тому випадку, коли: робота за програмою практики здійснена практикантом на високому рівні; практикант проявив себе як організований, сумлінний, творчий під час виконання різних видів роботи, знає і вміє застосовувати у практичній діяльності сучасні технології і нові інформаційні засоби, користується повагою та авторитетом серед колективу бази практики, методистів, керівників практики; здав у визначений термін документацію, оформлену на високому рівні.

82 – 89 балів – В («дуже добре») ставиться в тому випадку, коли робота за програмою практики здобувачем вищої освіти проведена на достатньому рівні; були допущені незначні помилки у період проходження практики, але були самостійно виправлені; практикант не допускав недисциплінованості, 12 байдужості, шаблонності на всіх ділянках роботи; про його діяльність добре відзивалися в колективі, в якому він перебував у період проходження практики; подав у визначений термін правильно оформлену документацію.

75 – 81 балів – С («добре») ставиться в тому випадку, коли робота за програмою практики проведена на достатньому рівні; практикант допускав незначні помилки при виконанні завдань практики, проте не завжди міг самостійно їх виправити або пояснити у процесі аналізу; у ході практики був дисциплінованим, виконавчим, самостійним, критичним на всіх ділянках роботи, одержав добрі відгуки колективу бази практики, методистів, керівника; подав вчасно документацію, у яку можуть бути внесені незначні доповнення і виправлення за вказівкою групового керівника практики.

69 – 74 балів – D («посередньо») ставиться в тому випадку, коли робота за програмою практики проведена на задовільному рівні; здобувач вищої освіти проявив себе як організований, дисциплінований, але недостатньо самостійний та ініціативний; загальна характеристика діяльності практиканта у період проходження практики одержала позитивні відгуки; із невеликим запізнення подав документацію.

60 – 68 балів – E («задовільно») ставиться здобувачу вищої освіти в тому випадку, коли робота проведена на задовільному рівні; проявив себе як недостатньо організований і дисциплінований, безініціативний; загальна характеристика діяльності на базі практики практиканта з боку керівників практики – «задовільна»; подав невчасно документацію, яка потребує доповнень і виправлень.

35 – 59 балів – Fx («незадовільно»). Відсутня систематичність у роботі практиканта. Роботу, передбачену програмою з практики, виконав на низькому професійному рівні, допускав помилки, пов'язані зі знанням теоретичного матеріалу та виконанням практичних завдань. Отримав негативний відгук про роботу чи незадовільну оцінку при складанні заліку за практику, але за певних умов може повторно пройти практику і отримати позитивну оцінку. Подав документацію з великим запізненням, допустив значні помилки в її оформленні.

0 – 34 балів – F («незадовільно»). Практикант не виконав програми практики і отримав незадовільну оцінку при складанні заліку за практику.

В залежності від суми набраних балів виставляються оцінки у різних системах згідно таблиці:

Бал	ECTS	Оцінка	
90-100	A	5	Відмінно
82-89	B	4	Добре
75-81	C		
69-74	D	3	Задовільно
60-68	E		
35-59	FX	2	Можлива перездача іспиту Повторення всього курсу
1-35	F		

VI. Зміст практик за видами

Педагогічні практики організовується у відповідності до навчального плану спеціальності 012 «Дошкільна освіта» у такому порядку:

ВИРОБНИЧА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Назва практики: «ПЕДАГОГІЧНА ПРОПЕДЕВТИЧНА ПРАКТИКА В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»

(I курс, I семестр)

Мета практики: ознайомлення здобувачів вищої освіти з діяльністю закладів дошкільної освіти, особливостями їх функціонування, вивчення та аналіз діяльності фахівців з організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти; поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час вивчення психолого-педагогічних дисциплін та різних методик дошкільної освіти; підвищення інтересу до управлінської діяльності, удосконалення професійної майстерності.

Завдання практики:

- формувати у студентів уміння аналізувати педагогічну та методичну роботу закладу дошкільної освіти відповідно до вимог інструктивних, нормативних та програмно-методичних документів;
- ознайомлюватися з практичною діяльністю вихователів закладу дошкільної освіти, кращим передовим педагогічним досвідом та критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні;
- самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини в освітньому середовищі зі спеціалістами управління освіти, керівниками закладів дошкільної освіти, їх працівниками, представниками громадськості у вирішенні питань, щодо вдосконалення системи дошкільної освіти в районі (місті);
- аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності,

використовувати в роботі з дітьми сучасні дидактичні та методичні засоби, методики та технології;

- поглиблювати інтерес студентів до педагогічної професії, формувати впевненість у своїх діях, виховувати прагнення професійного самовдосконалення, бажання активно і творчо впроваджувати в практику роботи сучасних закладів дошкільної освіти кращі здобутки в галузі дошкільної освіти та педагогічного менеджменту.

Змістовий модуль I. Підготовчий етап. Ознайомлення з закладом дошкільної освіти.

Програма виробничої педагогічної практики передбачає проведення практикантами різнопланової організаційно-педагогічної та методичної роботи, обумовленої знайомством з посадовими обов'язками вихователя, методиста та організатора дошкільної освіти.

Протягом короткого (два-три дні) підготовчого етапу виробничої практики студенти ознайомлюються з умовами виховання та навчання дітей дошкільного віку в конкретному ЗДО, з педагогічним колективом.

У цей же період відбувається загальне ознайомлення з організаційно-методичними аспектами роботи закладу дошкільної освіти.

Практика розпочинається з бесіди студентів з керівниками дошкільної установи, у ході якої практиканти отримують загальні відомості про заклад дошкільної освіти (його тип, вид, контингент вихованців, основні напрями навчально-виховної роботи з дітьми, пріоритетні завдання, на розв'язання яких спрямована робота закладу), дізнаються, на основі якої програми здійснюється навчання і виховання дошкільнят та які форми планування навчально-виховної роботи прийняті в закладі. Завідувач ЗДО проводить також інструктаж студентів щодо охорони праці та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку.

Практикант працює у методичному кабінеті, вивчаючи статут, річний план дошкільної установи, аналізуючи довідки, акти фронтального та тематичного обстеження закладу дошкільної освіти відділом освіти, ознайомлюється з різноманітними формами узагальнення кращого досвіду роботи вихователів тощо.

Протягом підготовчого етапу практики практикант складає індивідуальний план своєї роботи. В індивідуальному перспективному плані намічають перегляди занять та інших режимних процесів кращих вихователів закладу (прогулянки, ігри, розваги, свята тощо). До плану включають роботу з батьками вихованців: тематику консультацій та бесід, поновлення матеріалів батьківського куточка тощо.

Роботу практиканти відображають у щоденнику педагогічної практики у формі аналітичних записів.

Здобувачі працюють по чергово в першу або другу половину дня і проводять таку роботу: спостерігають за роботою вихователя, методиста, інших

практикантів, аналізують їх діяльність, проводять діагностику знань, умінь і навичок дітей, психолого-педагогічні спостереження; створюють і підтримують у групі сприятливий психологічний клімат, проводять педагогічний експеримент відповідно до теми магістерської роботи, впроваджують результати власного наукового дослідження в практику, організують роботу з батьками; проводять відкриті заходи з наступним обговоренням.

Змістовий модуль II. Навчально-методична діяльність

Практиканти спостерігають, аналізують організаційні моменти освітнього процесу, здійснюють окремі режимні процеси в закладі дошкільної освіти відповідно до чинних програм та Базового компоненту дошкільної освіти.

Відповідно до річного плану закладу, враховуючи результати діагностики та аналізу педагогічного процесу, практикант самостійно планує і проводить одну із форм методичної роботи для педагогічних працівників дошкільного закладу (групову консультацію, семінар, семінар-практикум, відкритий перегляд навчально-виховного процесу тощо). Студент формулює мету і завдання методичного заходу, визначає методи навчання працівників, добирає необхідний науково-теоретичний, методичний та практичний матеріал, готує наочність, дидактичні посібники, складає рекомендації щодо використання набутих знань і умінь в практиці роботи з дітьми. При потребі, як на етапі підготовки, так і безпосередньо під час проведення, практикант може залучити інших працівників, чітко визначивши їх роль. Студент оформляє розгорнутий план обраної форми методичної роботи з тезами доповідей, описом завдань тощо. До цих матеріалів після проведення практикантом методичного заходу додається коротка рецензія завідувача, де міститься оцінка рівня проведення.

За вказівками завідувача та методиста протягом періоду практики студент працює над вдосконаленням роботи методичного кабінету дошкільного закладу: добирає нові матеріали, методичні розробки, виготовляє наочні посібники, атрибути до ігор, складає анотації на нові посібники та публікації періодичних видань, організовує науково-методичні виставки тощо.

Змістовий модуль III. Науково-дослідна діяльність.

- Робота над змістом теми кваліфікаційної роботи, проведення експерименту.

- Підбір технологій для реалізації завдань дослідження.

Змістовий модуль IV. Підсумковий етап

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Документація з практики, визначена робочою програмою практики, подається здобувачами вищої освіти на кафедру для перевірки упродовж трьох днів після закінчення практики.

Про хід та результати педагогічної пропедевтичної практики студент доповідає на педагогічній раді закладу та оформляє звітну документацію із практики.

Форми звітності здобувачів вищої освіти про практику:

Звітна документація:

1. Характеристика роботи здобувачів вищої освіти. Характеристика роботи здобувачів вищої освіти, завіряється керівником установи бази практики.
2. Звіт студента про практику, який повинен мати чітку структуру.

Вимоги до звіту. Загальна форма звітності здобувача вищої освіти за практику – це письмовий звіт, підписаний здобувачем вищої освіти, груповим керівником та методистами. Письмовий звіт, визначений програмою практики та подається на перевірку груповому керівнику практики. Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати розділи з проблеми охорони праці, висновки.

За результатами навчальної педагогічної практики студенти подають таку **робочу документацію:**

- індивідуальний план-графік практики;
- щоденник спостережень за період практики;
- плани-конспекти залікових уроків (4 конспекти);
- конспекти залікових виховних заходів (2-3 конспекти).

Індивідуальний план-графік практики передбачає види робіт, кількість годин, терміни їх виконання (заплановані дати початку і закінчення роботи), місце проходження практики, характеристику очікуваних результатів.

Щоденник є обов'язковою складовою робочої документації. Структура його оформлення і записів у ньому наступна: титульний аркуш, який містить відомості про студента, назва практики, відомості про місце проходження практики із зазначенням прізвища, імені, по-батькові та посади керівника; щоденні записи, що включають дату, зміст і обсяг роботи, зауваження та пропозиції практиканта.

Робоча та звітна документація з практики, здається студентами-практикантами на перевірку упродовж трьох днів після закінчення практики груповому керівнику, який призначає дату проведення підсумкової конференції. На захисті практики заслуховуються звіти студентів, обговорюються результати, дається оцінка роботи кожного студента, яка охоплює всі напрями його діяльності під час практики.

Студенти, які працюють за фахом і місце роботи відповідає вимогам програми практик на захист надають свою робочу документацію (із наступним її поверненням), характеристику на роботу здобувача вищої освіти, звіт.

Розподіл балів для оцінювання практики

№	Види робіт	Кількість балів
1	Організованість, дисциплінованість і добросовісне ставлення до роботи студента-практиканта.	0-10
2	Систематичне ведення <i>щоденника</i> виробничої практики.	0-10
3	Підготовка та проведення 2 пробних заходів в ролі керівника (зустріч щодо вивчення з працівниками закладу нормативних документів щодо організації освітнього процесу, педагогічні ради щодо курсів підвищення кваліфікації, обговорення надання якісних освітніх послуг, інструктаж з техніки безпеки та охорони праці, організація проведення цивільного захисту в закладі дошкільної освіти та ін.)	0-20
4	Підготовка та проведення 2 пробних заходів у ролі методиста (консультація, семінар, семінар-практикум, відкритий перегляд освітнього процесу тощо)	0-30
5	Наявність фотоматеріалів (презентації) заходів, передбачених програмою практики.	0-10
6	Своєчасне оформлення та здача звітної документації.	0-10
7	Участь у настановчій та звітній конференціях.	0-10
8	<i>Усього (максимальна кількість балів)</i>	100

Вид підсумкового контролю – екзамен

ВИРОБНИЧА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

**Назва практики: «ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В ЗАКЛАДАХ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»**

(I курс, II семестр)

Мета практики:

вчити здобувачів освіти творчо використовувати в педагогічній діяльності вихователя теоретичні знання і практичні вміння, набуті в процесі вивчення психолого-педагогічних дисциплін, окремих методик і спеціальних дисциплін та застосовувати їх на практиці у закладі дошкільної освіти; формувати у студентів уміння організувати освітній процес у закладі дошкільного освіти; виховувати у студентів інтерес до педагогічної діяльності, розвивати творчу ініціативу та здатність реалізувати особистісний творчий потенціал; продовжувати розвивати

дослідницькі здібності та уміння використовувати сучасні інноваційні технології у професійній діяльності.

Завдання практики:

- Удосконалювати уміння і навички організації педагогічний процесу в дошкільних групах відповідно до чинних програм виховання дітей дошкільного віку та Базового компоненту дошкільної освіти в Україні, з урахуванням принципів дитиноцентризму здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

- Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології, генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

- Організувати та здійснювати ефективні комунікації в колективі та психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.

- Удосконалювати вміння налагоджувати ділові взаємини з вихователями, вихованцями та їх батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти.

- Формувати уміння застосовувати набуті знання для здійснення науково-дослідної роботи, розвивати дослідницькі вміння та навички, сприяти реалізації наукового потенціалу здобувачів вищої освіти.

Зміст практики

Педагогічну практику в закладах дошкільної освіти студенти проходять на першому курсі, її тривалість – 4 тижні. Керівництво практикою здійснюють методисти – викладачі факультету дошкільної та спеціальної освіти, завідувач (директор) ЗДО, вихователь-методист, вихователі закладів дошкільної освіти.

Завдання педагогічної практики рівномірно розподіляються протягом чотирьох тижнів з поступовим ускладненням і відображаються в індивідуальних планах проходження педагогічної практики студентів. Індивідуальний план кожен студент погоджує з керівником ЗДО, вихователем, методистом та керівником практики.

Змістовий модуль I. Підготовчий етап. Ознайомлення з закладом дошкільної освіти та віковою групою.

Програма виробничої педагогічної практики передбачає проведення практикантами різнопланової організаційно-педагогічної та методичної роботи, обумовленої виконанням посадових обов'язків вихователя групи дітей дошкільного віку.

Протягом короткого (два-три дні) підготовчого етапу виробничої практики студенти ознайомлюються з умовами виховання та навчання дітей дошкільного віку в конкретному ЗДО, з колективом вихованців групи. У цей же період відбувається загальне ознайомлення з організаційно-методичними аспектами роботи закладу дошкільної освіти. Практика розпочинається з бесіди студентів з

керівниками дошкільної установи, у ході якої практиканти отримують загальні відомості про заклад дошкільної освіти (його тип, вид, контингент вихованців, основні напрями навчально-виховної роботи з дітьми, пріоритетні завдання, на розв'язання яких спрямована робота закладу), дізнаються, на основі якої програми здійснюється навчання і виховання дошкільнят та які форми планування навчально-виховної роботи прийняті в закладі. Завідувач ЗДО проводить також інструктаж студентів, щодо охорони праці та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку.

Крім роботи безпосередньо у групі, практикант працює у методичному кабінеті, вивчаючи статут, річний план дошкільної установи, аналізуючи довідки, акти фронтального та тематичного обстеження закладу дошкільної освіти відділом освіти, ознайомлюється з різноманітними формами узагальнення кращого досвіду роботи вихователів тощо.

Протягом підготовчого етапу практики практикант складає індивідуальний план своєї роботи на наступні тижні практики. В індивідуальному перспективному плані намічають перегляди занять кращих вихователів закладу, студентів-практикантів, визначають загальну кількість і терміни проведення занять з усіх розділів програми, вказують теми відкритих занять та підготовку до них, розваги, конкурси, виставки, форми участі у святкових ранках, творчі ігри дітей. До плану включають роботу з батьками вихованців: тематику консультацій та бесід, поновлення матеріалів батьківського куточка тощо.

Роботу практиканти відображають у щоденнику педагогічної практики у формі аналітичних записів.

Змістовий модуль II. Самостійне виконання практикантом обов'язків вихователя групи дітей дошкільного віку

Програма другого змістового модуля реалізується протягом 2 тижнів виробничої педагогічної практики. Практикант призначається в одну з вікових груп закладу дошкільної освіти, у якій працює в ролі вихователя, виконуючи його обов'язки, але за присутності вихователя, відповідаючи за здоров'я, життя та змістовне, повноцінне виховання дошкільнят. Для забезпечення належної якості навчально-виховної роботи з дітьми практикант разом з вихователем складає індивідуальний план роботи, розробляє конспекти занять та усіх інших форм роботи і погоджує їх з вихователем та методистом закладу дошкільної освіти напередодні проведення. У ранкові та вечірні години практиканти мають проводити бесіди та консультації з батьками вихованців групи щодо щоденних проблем та ситуацій, які виникають у житті дитини тощо.

У цей період виробничої практики груповий методист практики оцінює в першу чергу організацію студентами життєдіяльності дітей у групі, різноманітні

форми організації педагогічного процесу (прогулянки, екскурсії-огляди, колективну та індивідуальну трудову та ігрову діяльність тощо).

Готуючись до занять та інших форм роботи з дітьми, студент удосконалює навички роботи з методичною літературою, дидактичними матеріалами, наочними посібниками, вчиться аналізувати отриману інформацію, адаптувати її до рівня розвитку дітей своєї групи. Під час проведення роботи з дітьми студент-практикант приділяє значну увагу налагодженню з вихованцями таких взаємин, що забезпечують емоційно-позитивну атмосферу педагогічного спілкування. Він прагне виявити інтерес, доброзичливе ставлення до дітей, любов до них, враховувати типологічні та індивідуальні особливості дітей, здійснювати індивідуально-диференційований підхід у навчанні та вихованні дошкільнят.

Усю проведену самостійно роботу студент-практикант фіксує у щоденнику, вчиться аналізувати власну діяльність, об'єктивно оцінювати її.

У цей же період практики студенти, продовжуючи виконувати обов'язки вихователів групи дітей дошкільного віку, основну увагу приділяють підготовці та проведенню залікових занять та інших форм організації життєдіяльності дітей.

Практиканти проводять по два показових заняття, організовують показові форми роботи з дітьми (фізкультурне свято, лялькову виставу або театралізовану гру, інтелектуальну розвагу, святковий ранок тощо).

Для проведення залікових занять обираються інноваційні форми та методи навчання дітей.

До кожного залікового заняття практиканти підбирають цікавий матеріал, які мають бути затверджені вихователем-методистом закладу дошкільної освіти за два дні до проведення заняття.

Після кожного залікового заняття відбувається його обговорення присутніми (іншими студентами-практикантами, вихователем, методистом, завідуючою, методистом та керівником по практиці).

Практиканти, які спостерігають показові заняття, роблять усебічний аналіз заняття, відзначивши відповідність його змісту програмі певної вікової групи, доцільність обраних форм і методів роботи, ефективність, висловлюють зауваження до заняття, пропонують свої варіанти розв'язання поставлених на занятті навчальних завдань.

Результати обговорення і оцінка за проведення кожного заняття фіксуються у протоколах обговорення, які практикант подає разом із конспектами до робочої документації.

Змістовий модуль III. Науково-дослідна діяльність

Практикант проводить спостереження та комплексний аналіз відвіданих занять з теоретичним обґрунтуванням різних сторін навчальної діяльності; спостерігає,

аналізує та узагальнює досвід вихователів, впроваджує ефективні прийоми і форми роботи в практику своєї професійної діяльності.

Протягом всієї практики здобувач вивчає методичну літературу і теоретично осмислює освітній процес у формі виступів на методичних семінарах, а також удосконалює свою роботу, використовує нові форми та прийоми навчання; оволодіває методами і прийомами роботи з дітьми під час занять та під час різних видів діяльності та режимних процесів, забезпечує індивідуальний підхід до дитини, розвиває їх творчі здібності.

Одним із завдань практиканта є розробка та виготовлення наочних і дидактичних матеріалів для роботи з дітьми дошкільного віку.

Змістовий модуль IV. Підсумковий етап

На підсумковому етапі працюючи в ролі вихователя, практиканти проводять різноманітні заходи. Конспекти занять перед проведенням затверджуються вихователем групи та керівником кафедри. Проведену навчально-виховну роботу спостерігають та обговорюють всі студенти підгрупи. Практика завершується обговоренням її підсумків на педагогічній раді в закладі дошкільної освіти та оформленням звітної документації.

Форми звітності здобувачів вищої освіти про практику:

Звітна документація:

1. Характеристика роботи здобувачів вищої освіти.

Характеристика роботи здобувачів вищої освіти, завіряється керівником установи бази практики.

2. Звіт студента про практику, який повинен мати чітку структуру.

Вимоги до звіту. Загальна форма звітності здобувача вищої освіти за практику – це письмовий звіт, підписаний здобувачем вищої освіти, груповим керівником та методистами. Письмовий звіт, визначений програмою практики та подається на перевірку груповому керівнику практики. Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати розділи з проблемами охорони праці, висновки.

За результатами навчальної педагогічної практики студенти подають таку **робочу документацію:**

- індивідуальний план-графік практики;
- щоденник спостережень за період практики;
- плани-конспекти залікових уроків (4 конспекти);
- конспекти залікових виховних заходів (2-3 конспекти).

Індивідуальний план-графік практики передбачає види робіт, кількість годин, терміни їх виконання (заплановані дати початку і закінчення роботи), місце проходження практики, характеристику очікуваних результатів.

Щоденник є обов'язковою складовою робочої документації. Структура його оформлення і записів у ньому наступна: титульний аркуш, який містить відомості про студента, назва практики, відомості про місце проходження практики із зазначенням прізвища, імені, по-батькові та посади керівника; щоденні записи, що включають дату, зміст і обсяг роботи, зауваження та пропозиції практиканта.

Робоча та звітна документація з практики, здається студентами-практикантами на перевірку упродовж трьох днів після закінчення практики груповому керівнику, який призначає дату проведення підсумкової конференції. На захисті практики заслуховуються звіти студентів, обговорюються результати, дається оцінка роботи кожного студента, яка охоплює всі напрями його діяльності під час практики.

Студенти, які працюють за фахом і місце роботи відповідає вимогам програми практик на захист надають свою робочу документацію (із наступним її поверненням), характеристику на роботу здобувача вищої освіти, звіт.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

№ п/п	Види робіт	Кількість балів
1	Індивідуальний план роботи	0-5
2	Спостереження і аналіз навчально-виховної роботи в дошкільних групах	0-5
3	Самостійна робота студента-практиканта на посаді вихователя	10
4	Проведення залікових занять, режимних процесів (участь у їх обговоренні) та роботи з батьками	0-20
5	Відвідування залікових занять, режимних процесів, участь в їх обговоренні	0-5
6	Ведення педагогічного щоденника	0-10
7	Вивчення особистості дитини, складання психолого-педагогічної характеристики	0-5
8	Матеріали соціометричного вивчення дитячого колективу	0-5
9	Підготовка та оформлення конспекту залікового заняття, режимного процесу, матеріалів тематичної консультації для батьків	0-5
10	Оформлення і своєчасне подання звітної документації про виробничу педагогічну практику в ЗДО методисту-керівнику	0-20
11	Презентація результатів проходження практики на звітній конференції (відео або медіа презентація в програмі PowerPoint)	0-10
	Загальна кількість балів	100

Вид підсумкового контролю—екзамен

ВИРОБНИЧА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Назва практики: «ПЕДАГОГІЧНА ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНА ПРАКТИКА В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»

(II курс, III семестр)

Мета практики передбачає формування здатності до організаційно-методичної діяльності в закладах дошкільної освіти, оволодіння практичними вміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

Завдання виробничої практики:

- Формування здатності до організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів та технологій на основі законодавчої бази дошкільної освіти.

- Формування практичних навичок організації у закладах дошкільної освіти фінансово-господарської діяльності, харчування, медичного обслуговування та оздоровлення дітей.

- Організовувати методичний супровід та взаємодію закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти.

- Здійснювати моніторингову діяльність у системі дошкільної освіти з метою підвищення якості надання освітніх послуг.

- Оволодіння професійними навичками здійснення аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу та просвітницької діяльності з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

- Застосовувати набуті професійні знання для здійснення науково-дослідної роботи, розвитку дослідницьких вмінь та навичок, сприяння реалізації наукового потенціалу здобувачів вищої освіти.

Зміст виробничої практики

Змістовий модуль I. Підготовча діяльність

1. Участь у настановчій конференції;
2. Ознайомлення з закладом дошкільної освіти (бесіди з адміністрацією закладу). Практикант проводить бесіди із керівником і працівниками закладу, практично ознайомлюється з питаннями організації діяльності закладу дошкільної освіти;
3. Спостереження за роботою керівника та методиста закладу дошкільної освіти, фіксує зміст їх роботи та витрати часу на вирішення кожного завдання окремо. В ході аналізу визначає, виконанню якої управлінської функції було приділено найбільше часу, оцінює ефективність вибору методів керівництва (тайм-менеджмент організатора);

4. Складання індивідуального плану роботи на час проходження педагогічної практики;
5. Ведення щоденника практики.

Змістовий модуль II. Освітньо-виховна діяльність

1. Аналіз освітньо-виховної роботи з різних розділів програми в усіх вікових групах ЗДО. Тематика і зміст контролю визначається згідно річного плану закладу та календарних планів завідувача і методиста. Для виконання даного завдання студент завчасно добирає схеми спостереження й аналізу різних форм освітньо-виховної роботи з дітьми дошкільного віку, діагностичні методики.
2. Аналіз календарних планів освітньо-виховної роботи вихователів та інших педагогічних працівників (музичного керівника, інструктора з фізичного виховання);
3. . Проводить діагностику знань, умінь і навичок дітей в різних вікових групах. На основі одержаних даних оцінює ефективність педагогічної діяльності вихователів, дає рекомендації щодо вдосконалення освітньо-виховної роботи. Зміст всіх спостережень та повний аналіз освітнього процесу з висновками і рекомендаціями практикант записує у щоденник.
4. Відвідування позакласних виховних заходів, їх обговорення.
5. Робота з батьками. Допомога вихователям у підготовці та проведенні батьківських зборів.

Змістовий модуль III. Організаційно-методична діяльність

1. Організація і самостійне проведення однієї із форм методичної роботи для педагогічних працівників закладу (групова консультація, семінар, семінар-практикум, тощо), відповідно до річного плану закладу дошкільної освіти, враховуючи результати діагностики та аналізу педагогічного процесу.
2. За рекомендаціями керівника та методиста закладу дошкільної освіти протягом періоду практики студент працює над вдосконаленням роботи методичного кабінету: добирає нові матеріали, методичні розробки, виготовляє наочні посібники, атрибутику до ігор, складає анотації на нові посібники та публікації періодичних видань, організовує виставки тощо.
3. Про хід та результати організаційно-методичної діяльності студент доповідає на педагогічній раді закладу дошкільної освіти.

Змістовий модуль IV. Дослідницька діяльність

1. Психолого-педагогічне вивчення окремих вихованців закладу дошкільної освіти, спостереження за дітьми, бесіди з ними, педагогами і батьками, анкетування, узагальнення незалежних характеристик, соціологічне вивчення та ін.
2. Робота над змістом теми випускної кваліфікаційної роботи, проведення експерименту.

3. Апробація підібраних технологій для ефективної реалізації завдань дослідження.

Змістовий модуль V. Підсумкова діяльність

Практика завершується обговоренням її підсумків на педагогічній раді в закладі дошкільної освіти та оформленням звітної документації.

Форми звітності здобувачів вищої освіти про практику:

Звітна документація:

1. Характеристика роботи здобувачів вищої освіти.

Характеристика роботи здобувачів вищої освіти, завіряється керівником установи бази практики.

2. Звіт студента про практику, який повинен мати чітку структуру.

Вимоги до звіту. Загальна форма звітності здобувача вищої освіти за практику – це письмовий звіт, підписаний здобувачем вищої освіти, груповим керівником та методистами. Письмовий звіт, визначений програмою практики та подається на перевірку груповому керівнику практики. Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати розділи з проблеми охорони праці, висновки.

За результатами навчальної педагогічної практики студенти подають таку **робочу документацію:**

- індивідуальний план-графік практики;
- щоденник спостережень за період практики;
- плани-конспекти залікових уроків (4 конспекти);
- конспекти залікових виховних заходів (2-3 конспекти).

Індивідуальний план-графік практики передбачає види робіт, кількість годин, терміни їх виконання (заплановані дати початку і закінчення роботи), місце проходження практики, характеристику очікуваних результатів.

Щоденник є обов'язковою складовою робочої документації. Структура його оформлення і записів у ньому наступна: титульний аркуш, який містить відомості про студента, назва практики, відомості про місце проходження практики із зазначенням прізвища, імені, по-батькові та посади керівника; щоденні записи, що включають дату, зміст і обсяг роботи, зауваження та пропозиції практиканта.

Робоча та звітна документація з практики, здається студентами-практикантами на перевірку упродовж трьох днів після закінчення практики груповому керівнику, який призначає дату проведення підсумкової конференції. На захисті практики заслуховуються звіти студентів, обговорюються результати, дається оцінка роботи кожного студента, яка охоплює всі напрями його діяльності під час практики.

Студенти, які працюють за фахом і місце роботи відповідає вимогам програми практик на захист надають свою робочу документацію (із наступним її поверненням), характеристику на роботу здобувача вищої освіти, звіт.

Критерії оцінювання практики

№ п/п	Види робіт	Кількість балів
1	Спостереження і аналіз виконання організаторських функцій адміністрації закладу дошкільної освіти	0-10
2	Самостійна робота студента-практиканта на посаді організатора дошкільної освіти	0-20
3	Проведення однієї із форм методичної роботи для педагогічних працівників дошкільного закладу (групову консультацію, семінар, семінар-практикум, відкритий перегляд навчально-виховного процесу тощо)	0-20
4	Ведення педагогічного щоденника	0-10
5.	Доповідь на педагогічній раді закладу дошкільної освіти	0-10
6	Підготовка та оформлення наочності, дидактичних посібників	0-10
7	Оформлення і своєчасне подання звітної документації про виробничу практику	0-10
8	Презентація результатів проходження практики на звітній конференції (відео або медіа презентація в програмі PowerPoint)	0-10
	Загальна кількість балів	100

Вид підсумкового контролю – екзамен

Інформаційні ресурси:

1. Нормативна база (Закони, Положення, Укази президента України, Листи МОНУ).
2. Веб-сторінки:
 - www.education.gov.ua – веб-сторінка Міністерства освіти і науки України
 - <http://edu.rin.ru> Освітній портал
 - www.doshkolyata.com.ua/ Сайт для батьків
 - <http://cpprk.reability.ru/> Дитяча особистість
 - <http://window.edu.ru/window> Єдине вікно доступу до освітніх ресурсів.
 - <http://www.experiment.lv/> Розвивальне навчання.
 - <http://www.nlr.ru/> Педагогіка. Електронний путівник по довідковим та освітнім ресурсам.

Рекомендована література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти. Київ, 2021. 21 с.
2. Беленька Г.В. Вихователь дітей дошкільного віку: становлення фахівця в умовах навчання. Монографія. Київ: Світич, 2006. 304 с.
3. Богуш А.М. Методика ознайомлення дітей з довкіллям у дошкільному навчальному закладі. Підручник для ВНЗ. Київ: Слово, 2008. 408 с.
4. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. Київ: Логос, 2003. 221 с.
5. Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи: Навч. посібник за модульно-рейтинговою системою навчання для суд. магістратури. Київ: Освіта, 2005. 396 с.
6. Волошина Л. Н. Ігрові програми та технології фізичного виховання дітей 5-7 років. *Фізична культура*. 2003. №4. С. 16.
7. Вступ до спеціальності «Дошкільна освіта»: навч. посібник [для студ. факульт. дошкіль. освіти] / укл. Рогальська Н. В., Кривда В. С. Умань: Видавничо – поліграфічний центр «Візаві», 2012. 136 с.
8. Державна національна програма «Освіта» («Україна ХХІ століття»). Історія української школи і педагогіки : хрестоматія / уклад. О. О. Люба; за ред. В. Г. Кременя. Київ: Знання, 2005. С. 600–623.
9. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-п> (дата звернення: 07.05.2022).
10. Дитина. Освітня програма для дітей від 2 до 7 років / за ред. Г.В.Беленької, М.А.Машовець. Київ, 2021.
11. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. Навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.

12. До планування освітнього процесу в дошкільному навчальному закладі. Інструктивно-методичний лист МОН України (№1/9 – 434 від 01.10.2002) // Дошкільне виховання. 2002. №10.
13. Дошкільна освіта: словник-довідник: понад 1000 термінів, понять та назв / упор. К.Л.Крутий, О.О.Фунтікова. Запоріжжя: ТОВ «ЛПІС» ЛТД, 2010. 324 с.
14. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 424 с.
15. Закон України «Про дошкільну освіту», Закон України «Про охорону дитинства» Київ: Ред.журналу «Дошкільне виховання», 2001. 55 с.
16. Закон України «Про освіту» (від 05.09.2017 р., набрання чинності 28.09.2017 р.). URL: <http://www.osvita-konotop.gov.ua/zakon-ukra%D1%97ni-vid-05-09-2017-2145-viii-pro-osvitu.html>.
17. Закон України «Про освіту» (зі змінами 2019 р.. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#n2> (дата звернення: 07.05.2022).
18. Засоби діагностики якості вищої освіти / упорядн. О. Г. Бутенко, С. С. Попиченко, Н. В. Рогальська та ін. Умань, 2016. 24 с.
19. Іщенко Л. В.Формування творчої індивідуальності дітей старшого дошкільного віку: навчальн. посібник. Умань: ФОП Жовтий, 2015. 162 с.
20. Кірієнко Т. Співпраця з родиною. *Дошкільне виховання*. 2006. № 10. С. 7.
21. Книга методиста: довідково-методичне видання /Упорядник Н. І. Шинкарук. Харків : ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. 352 с.
22. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навчальний посібник Київ: ВД «Професіонал», 2004. 206 с.
23. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посібник О.В. Крушельницька. Київ: Кондор, 2006. 206 с.
24. Марушкевич А.А. Педагогіка вищої школи. Київ: Логос, 2006. 215 с.
25. Методичні рекомендації до складання навчальних програм дисциплін та робочих навчальних програм кредитних модулів / уклад. В. П. Головенкін. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: ІВЦ «Видавництво «Політехніка»», 2006. 20 с.
26. Методичні рекомендації щодо розробки та застосування рейтингових систем оцінювання успішності студентів з навчальних дисциплін / уклад. В.П. Головенкін. Вид. 2-ге, виправл. і доповн. Київ: Нац. техн. ун-т України «Київ. політех. ін-т», 2008. 20 с.
27. Мороз І. В., Ярошенко О. Г. Педагогічна практика студентів у загальноосвітніх навчальних закладах : навчальний посібник / МОН України. НПУ імені М. П. Драгоманова. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2003. 90 с.

28. Національна програма виховання дітей та учнівської молоді в Україні. Організація виховного процесу в сучасному загальноосвітньому навчальному закладі: науково-методичний посібник. Суми : ТОВ Видавництво «Антей», 2006. С. 265–302.

29. Нова українська школа: основи Стандарту освіти. Львів, 2016. 64 с

30. Організаційно-методичні засади практичної підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта: навч.метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. Пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад.: Т. М. Дука, І. Ю. Підлипняк. Умань: Візаві, 2021. 133 с.

31. Педагогічна практика [Текст] / МОН молодь спорту України, Уманський ДПУ імені Павла Тичини ; уклад. М. Т. Мартинюк, О. В. Гнатюк, Т. Л. Годованюк, Н. М. Стеценко. Вид. 3-тє, переробл. та допов. Умань : Жовтий О. О., 2013. 181 с.

32. Педагогічний супровід практичної підготовки студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта: навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад.: Т. М. Дука, І. Ю. Підлипняк. Умань: Візаві, 2020. 120 с.

33. Підлипняк І.Ю., Дука Т.М. Методичні рекомендації до організації педагогічної практики студентів спеціальності 012. Дошкільна освіта: навчально-методичні рекомендації. Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. 62 с.

34. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів / Л.Г.Подоляк, В.Г. Юрченко. Київ: Дивосвіт, 2006. 236 с.

35. Положення «Про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини» (затвердженого на засіданні вченої ради 28 квітня 2015 року, протокол №10) URL: <https://udpu.edu.ua/>.

36. Положення про організацію практик в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (денної та заочної форми навчання) URL: <https://udpu.edu.ua/>.

37. Положення про організацію практик в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (денної та заочної форми навчання) від 26.01.2021 р. / Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. URL: <https://cutt.ly/fJVbUNr> (дата звернення: 03.05.2023).

38. Положення про проведення атестації студентів та семестрового контролю / уклад. В. П. Головенкін, І. О. Мікульонок. Київ: ІВЦ «Видавництво «Політехніка»», 2004. 24 с.

39. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом МОН України від 8 квітня 1993 р. №93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0035-93>.

40. Поніманська Т. Педагогічна практика за вимогами кредитно модульної системи: навч. посіб. Київ, 2009. 280 с.
41. Попиченко С.С., Рогальська Н.В. Методичні настанови до організації педагогічної практики студентів заочного відділення: навчально-методичний посібник. Умань: ПП Жовтий, 2010. 116 с.
42. Попиченко С.С., Рогальська Н.В. Педагогічна практика студентів спеціальності «Дошкільне виховання»: Навчально-методичний посібник. Умань: ПП Жовтий, 2009. 116 с.
43. Психолого-педагогічна практика (практично-зорієнтований посібник на допомогу студентам, магістрантам, аспірантам, психологам, соціальним педагогам) / Кол. Авторів: Пащенко М. І., Пащенко Д. І., Перепелюк Т. Д. Умань, 2008. 179 с.
44. Рекомендації щодо розробки навчальних та робочих навчальних планів за новими напрямками підготовки бакалаврів /уклад. В. П. Головенкін, А. Д. Лемешко. Київ: ІВЦ «Видавництво «Політехніка»», 2007. 24 с.
45. Рекомендації щодо розроблення навчальних та робочих навчальних планів заочної форми навчання / уклад. В.П. Головенкін. Київ: Нац. техн. ун-т України «Київ. політех. ін-т», 2008. 16 с.
46. Семчук С. І. Формування інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх вихователів: теорія та практика / [монографія]. Умань: ФОП Жовтий О.О., 2016. 456 с.
47. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. Київ: Академвидав, 2005. 207 с.
48. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Київ: Знання-Прес, 2003.
49. Шульдик В. І., Шульдик Г. О. Педагогічна практика : навчально-методичний посібник. Вид. 2-ге, змінене й доповнене. Умань : Жовтий О. О., 2013. 162 с.
- Щербакова К., Макаренко Л. Вступ до спеціальності. Навчально-методичний посібник. 3-є вид., оновлене, доповнене. Львів